

There are no translations available.

Життя і діяльність Романа Шухевича, найбільше відомого під псевдом «Тарас Чупринка», висвітлюються в досить великій кількості публікацій, і тому тут немає особливої потреби з'ясовувати читачеві, хто ця особистість. Досить згадати, що йому присвячені спеціальні статті Степана Бандери «Командир-Провідник»¹ і «Друзі - Українські Націоналісти»²; Ярослава Стецька «В перші роковини смерти героя національної революції: «Шухевич згинув у Білогорщі, щоб жить Чупринкою в віках»³, «Дві революції»⁴, «Два світи - два символи»⁵; монографії Петра Мірчука «Роман Шухевич (ген. Тарас Чупринка) - командир армії безсмертних»⁶ і Петра Арсенича «Родина Шухевичів»⁷; «Збірник на пошану ген. Романа Шухевича»⁸; чимало відомостей подається в багатотомнику «Літопис Української Повстанської Армії» та інших публікаціях.

До образу легендарного Провідника ОУН в Україні та Головного Командира УПА в 1943-1950 роках Романа Шухевича радо зверталися ще за його життя і продовжують це робити й тепер творці повстанських пісень. Поруч із безліччю народніх оповідань - меморатів, легенд і переказів, вони яскраво і переконливо засвідчують глибоку любов українців до «Тараса Чупринки» - командира й особистости, до героїчної і жертвовної боротьби підпорядкованих йому членів ОУН та УПА. Свою довіру до нього люди почали висловлювати відразу, як лише довідувалися про його призначення на найвищий пост у новостворюваних Збройних Силах України. Вияви таких переконань залишилися навіть у колядці:

□□□□ Нова радість стала, яка не бувала,

□□□□ Бо УПА на командира «Чупринку» дістала.

□□□□ Просим Тя, Ісусе, щодня, щогодини:

□□□□ Поможи му окупантів вигнати з України

□□□□ Хлопці-українці, до УПА вступайте,

□□□□ Що «Чупринка» вам накаже, славно виконайте.

□□□□ Хлопці врадувались, зброю добували,

□□□□ Тисячами до куренів «Чупринки» вступали.

□□□□ Били вороженьків з заходу і сходу,

□□□□ Щоб не сміли неволити нашого народу...⁹

□□□□ Багатьма мотивами цей твір перегукується з коломийковою піснею:

□□□□ Ой приїхав «Тур»-«Лозовський» 10 у гори Карпати

□□□□ Та й закликав музиченьків, казав їм заграти. –

□□□□ Ой заграйте, музиченьки, заграйте, заграйте,

□□□□ Усіх хлопців-українців до війська скликайте.

□□□□ Та як наші музиченьки два марші заграли,

□□□□ Уже хлопці-бандерівці у рядах стояли.

□□□□ Ой сказав їм «Тур»-«Лозовський»: «Довго не думайте,

□□□□ Беріть в руки автомати, до УПА вступайте».

□□□□ Наші хлопці-бандерівці того давно ждали,

□□□□ За годину зі зброєю вже в рядах стояли...

Із недавніх новотворів заслуговують на увагу марш «В поході з генералом «Чупринкою» (слова Михайла Осадчого, музика Зиновія Кріля) та дума «Ой наступала та чорная хмара» Миколи Мошика з міста Сум. Початковий процес їх фолкльоризації вже розпочався...

Як пам'ятка народньої творчости, пов'язаної з образом Головного Командира УПА Романа Шухевича, нижче друкується дитяча пісенька «Хоч я малий вкраїнець», текст якої склав педагог Іван Муха зі Старого Ярова Яворівського району Львівської області. Тепер цей твір знають і радо співають в інших районах та областях України і вихованці дошкільних закладів, і учні молодших класів. Її можна почути й від звичайних пастушків у Галичині та на Волині.

ХОЧ Я МАЛИЙ ВКРАЇНЕЦЬ

Хоч я малий вкраїнець,

Хоч я мала вкраїнка,

Та добре, добре знаєм,

Хто був Тарас Чупринка. (2 рази)

Це був славний, відважний

Повстанський генерал,

Що землю нашу рідну

Від зайдів визволяв. (2 рази)

Командував він славно

Повстанцями в бою

І вчив їх захищати Україну свою. (2 рази)

«Щоб землю нашу рідну

Кат жодний не топтав», –

Повстанцям настанови

Такі завжди давав. (2 рази)

Хоч я малий вкраїнець,

Хоч я мала вкраїнка,

Та дуже добре знаєм,

Хто був Тарас Чупринка (2 рази)